

หอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา สงขลา

สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สดร.) มีแผนก่อสร้างหอดูดาวภูมิภาคสำหรับประชาชนจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา สงขลา ขอนแก่น และพิษณุโลก เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้กระจายไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ให้ประชาชนในทุกภูมิภาคมีโอกาสในการเรียนรู้ดาราศาสตร์อย่างทั่วถึงและทัดเทียมกัน

หอดูดาวภูมิภาคสำหรับประชาชนทั้ง 5 แห่ง ได้รับพระมหากรุณาธิคุณรับเป็นโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระราชทานนามว่า หอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา ตามด้วยชื่อจังหวัดนั้น ๆ

หอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา สงขลา เป็นหอดูดาวภูมิภาคสำหรับประชาชนเต็มรูปแบบแห่งที่ 3 ของประเทศไทย ถัดจากหอดูดาวเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมา และฉะเชิงเทรา ดำเนินการก่อสร้างใน พ.ศ. 2557 ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ 25 ไร่ บริเวณเขารูปช้าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา บริเวณละติจูด 7 องศาเหนือ จึงสามารถศึกษาวัตถุในซีกฟ้าใต้ได้ดีกว่าหอดูดาวในภูมิภาคอื่น และยังสามารถสังเกตการณ์ทางดาราศาสตร์ในช่วงฤดูฝนของประเทศไทยตอนบนได้ ซึ่งภาคใต้จะมีสภาพท้องฟ้าที่เอื้ออำนวยต่อการสังเกตการณ์ทางดาราศาสตร์มากกว่าภูมิภาคอื่น สนับสนุนการทำงานวิจัยดาราศาสตร์สำหรับนักเรียน นักศึกษา และสถาบัน

การศึกษาภาคใต้ รวมถึงเป็นศูนย์เรียนรู้ดาราศาสตร์มุสลิมแห่งแรกของไทย นอกจากนี้ ยังมีวิวทิวทัศน์โดยรอบที่สวยงาม มองเห็นทั้งทะเลสาบสงขลา และอ่าวไทย เป็นหอดูดาวภูมิภาคที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย เป็นความภาคภูมิใจของชาวสงขลา ชาวใต้ และคนไทยทุกคน

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดหอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา สงขลา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ชาวสงขลา และประชาชนชาวไทยเป็นอันหนัก เปิดให้บริการแก่ประชาชนในวันที่ 1 สิงหาคม

2562 เป็นต้นไป โดยเปิดให้บริการวันอังคาร-อาทิตย์ ท้องฟ้าจำลองระบบฟูลโดมดิจิทัล ค่าธรรมเนียม นักเรียน/นักศึกษา 30 บาท บุคคลทั่วไป 50 บาท ส่วนนิทรรศการดาราศาสตร์ไม่เสียค่าธรรมเนียม และมีกิจกรรมดูดาว (NARIT Public Night) ทุกวันเสาร์ 18.00-22.00 น. ไม่มีค่าใช้จ่าย

ภายในหอดูดาวประกอบด้วย 1) อาคารฉายดาว มีโดมฉายดาว ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 เมตร ติดตั้งเครื่องฉายดาวระบบฟูลโดมดิจิทัล ความละเอียด 25 ล้านพิกเซล 2) นิทรรศการดาราศาสตร์แบบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เข้าชม 3) อาคารหอดูดาว ประกอบด้วย โดมไฟเบอร์กลาสทรงเปลือกหอย ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 18 ฟุต สามารถเปิดออกได้ 180 องศา สังเกตท้องฟ้าได้รอบทิศทาง ติดตั้งกล้องโทรทรรศน์แบบสะท้อนแสงขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.7 เมตร พร้อมอุปกรณ์สำหรับงานวิจัยทางดาราศาสตร์ ส่วนระเบียงดาวภายใต้หลังคาเลื่อน ติดตั้งกล้องโทรทรรศน์ขนาดเล็กอีกจำนวน 5 ชุด สำหรับให้บริการสังเกตวัตถุท้องฟ้าและจัดกิจกรรมดาราศาสตร์

ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ สมว.กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คนแรก

โดย...อัธชัย เครือเสนา

เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2562 ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรี อว. ได้เดินทางเข้าปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการ ณ อาคารพระจอมเกล้า ถนนโยธี จากนั้นเป็นประธานการประชุมคณะผู้บริหาร อว. ครั้งแรก เพื่อหารือและวางกรอบการทำงานร่วมกัน โดยมี รศ.นพ.สรนิต ศิลธรรม ปลัดกระทรวงฯ พร้อมผู้บริหารหน่วยงานให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น

รัฐมนตรี อว. กล่าวว่า กระทรวงนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อตอบโจทย์ความคาดหวังของประชาชนและสังคม ในอันที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง กับดักราคาเสื่อมล้า กับดักโอกาสทางการศึกษาและกับดักราคาแพง สร้างโอกาสให้เกิดความเท่าเทียม มุ่งเน้นเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยตั้งเป้าไว้ 3 ข้อ เพื่อให้เกิด Talent Mobility โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมประกอบด้วย ด้านการอุดมศึกษา มุ่งลดความเหลื่อมล้ำของว่างทางสังคมและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้เป็น Smart Citizen ด้านการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้บูรณาการ 3 ศาสตร์ เข้าด้วยกันคือวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เพื่อนำไปสู่ Value-base Economy แปลงงานวิจัยเป็นขีดความสามารถ ความสงบสุข และนวัตกรรม สถานต่องานด้านนวัตกรรม สังคมและนวัตกรรมแก่นใจ และด้านนวัตกรรมที่แปลงเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจคุณค่าทางสังคม เกิด Innovation Nation โดยเน้นว่า ต้องเป็นนวัตกรรมที่ต้องกินได้และเป็น Local Startup

ทั้งนี้จะน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 มาเป็นหลักในการทำงาน

“...การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ การศึกษาต้องสร้างให้คนไทยมีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีงานทำ มีอาชีพ และมีความเป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัย...”

พร้อมกันนี้ยังได้ประกาศสัญญาประชาคม 7 ข้อ คือ

1. อว. จะเน้นการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแล
2. ลดทอนบทบาทการบังคับและสั่งการ
3. ยกเลิกและแก้ไขกฎระเบียบที่ล้าสมัย ไม่ตอบโจทย์ประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนภารกิจ
4. เน้นการทำงานเชิงภารกิจเป็นหลักให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่จับต้องได้เป็นสำคัญ
5. ทำงานในเชิงระบบและบูรณาการให้มากขึ้น
6. เน้นการทำงานที่คล่องตัวขนาดกะทัดรัด ประสิทธิภาพสูง Free Flow Talent ไปสู่การทำงานระหว่างหน่วยงานในอว. ระหว่างกระทรวงและเอกชน

7. ทำงานรวดเร็วแข่งกับเวลาเน้นผลสัมฤทธิ์
วลีเด็ดที่ ดร.สุวิทย์ ฝากไว้ก็คือ จะไม่มีที่ว่างสำหรับฝันเล็ก ๆ หรือ No Room for Small Dream แถมนอกกว่า กลับมาคราวนี้จะพูดให้น้อยลงและจะฟังให้มากขึ้นอีกด้วย เพราะกระทรวงอว. จะใหญ่กว่ากระทรวงวิทย์เดิมถึง 5 เท่า

ภาพโดย สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย

สารบัญ

7. บทบรรณาธิการ
8. จากสมาคมฯ สู่นาฬิกา
แวดวงวิทยาศาสตร์
9. Genomics Thailand ถอดรหัสพันธุกรรมคนไทย
บทความจากปก
15. เบื้องหลังความสำเร็จ Intel ISEF 2019ฯ
แวดวงวิทยาศาสตร์
21. ผลงานวิจัยและผลิตยานยนต์สมัยใหม่ฯ
วิทยาศาสตร์นวัตกรรม
24. นวัตกรรมไข่ไก่มังสวิรัติน่า
วิทยาศาสตร์สู่ภูมิภาค
26. การอนุรักษ์วัดพระมหาธาตุ วรมหาวิหารฯ
แวดวงวิทยาศาสตร์
32. โครงการวิจัยครัวไทยสู่ตลาดโลกฯ
วิทยาศาสตร์สู่ภูมิภาค
38. เมืองนวัตกรรมอาหารฯ
แวดวงวิทยาศาสตร์
44. ธุรกิจนวัตกรรมเพื่อสังคมฯ
47. ครอบครัวยุคใหม่ยุคเกิดน้อยอายุขัยขึ้น
50. AmiBase : ฐานข้อมูลจุลินทรีย์ช้อยาเขียน
วิทยาศาสตร์ในทุกศาสตร์
52. พรรณไม้ชนิดใหม่ของโลก ในสกุลมหาพรหม
วิทยาศาสตร์กับดาราศาสตร์
54. นักวิทยาศาสตร์เผยความสำเร็จฯ
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
56. เรื่องของนักคณิตศาสตร์ ตอนที่ 12
วิทยาศาสตร์เพื่อเยาวชน
58. นักเรียนไทยคว้ารางวัลฯ
60. แชมป์ RDC 2019 Thailand สกานีสลินธราฯ
63. Thailand CANSAT-ROCKET Competition 2019
66. เทศกาลวันนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทยฯ
69. ทสวท. จุดแรงบันดาลใจ การเดินทางสายอาชีพวิทยาศาสตร์
บทความวิทยาศาสตร์
72. กิ๊ตอิฐกันที่พระรามเก้า แหล่งเรียนรู้ด้านนิเวศวิทยาฯ
75. OPEN HOUSE เปิดบ้าน วช. 5Gฯ
78. นวัตกรรมเพื่อการจัดการกับวัชพืชฯ
80. M-Bone วัสดุทดแทนกระดูกและฟันฯ
83. 4 พันมิตร เปิดมุมมองธุรกิจนวัตกรรมฯ
84. Flora Tale ผลิตภัณฑ์เวชสำอางและเครื่องสำอาง
86. TCELS ร่วมวิจัย เซลล์นักฆ่าฯ
89. การปฏิรูปวิศวกรไทย
90. ผลงานวิจัยสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมไทยฯ
วิทยาศาสตร์เพื่อเยาวชน
93. สัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

หน้า 50

หน้า 60

หน้า 69

หน้า 72

หน้า 75

